

Kontrollutvalget, Gildeskål kommune

Årsrapport til kommunestyret 2025

1.0 Innledning

Kontrollutvalget er i samsvar med kommunelovens § 23-1 oppnevnt av kommunestyret for å forestå det løpende tilsyn med den kommunale forvaltning på vegne av kommunestyret.

Utvalgets arbeid foregår innenfor rammen av

- Kommunelovens kapittel 23 *Kontrollutvalgets virksomhet*,
- Forskrift om kontrollutvalg og revisjon
- Utvalgets virksomhetsplan

Gjennom uttalelser til kommunens og det kommunale foretakets årsregnskap, og innstillinger i saker om forvaltningsrevisjon, har kontrollutvalget rapportert om sitt virke i de nevnte sakene. Utvalget legger i tillegg frem for kommunestyret en samlet rapport / fremstilling om kontrollutvalgets arbeid det enkelte år. Gildeskål kommunestyre gjorde ved konstituerende møte 03.10.2023, sak 46/23, valg av medlemmer for perioden. Kontrollutvalget består av følgende medlemmer:

Hilde Furuseth Johansen (Sp), leder
Hallvard Johansen (Ap), nestleder
Laila Kildahl (Frp)
Aina Myrvoll (Ap)
Trond-Morten Røst (H)

I tillegg til de faste medlemmene er det valgt personlige vara. Kommunestyret gjorde i desember 2024 suppleringsvalg av varamedlemmer, slik at det nå er seks varamedlemmer.

Kontrollutvalget har gjennomført fem møter i 2025. Unni Løvik, Alf Harry Karlsen og Oddlaug Didriksen har alle møtt som vara.

2.0 Regnskap

Årsregnskap: Kontrollutvalget har avgitt uttalelse til Gildeskål kommunes regnskap for 2024. Regnskapet er avlagt med et positivt netto driftsresultat på kr 32.902.071. Revisors beretning er avgitt uten merknader eller forbehold.

Kommunens ledelse har gitt kontrollutvalget en grundig gjennomgang av regnskap for Gildeskål kommune, og har besvart utvalgets spørsmål. Til grunn for utvalgets uttalelser ligger også revisors beretning, samt ytterligere informasjon fra denne. Kontrollutvalget berømmer administrasjonen for et informativt årsregnskap/årsberetning som gir en god presentasjon av kommunens finansielle stilling. I kommunestyrets behandling av regnskapet er det ikke gjort vedtak som har krevd særskilt oppfølging fra kontrollutvalgets side.

Nummererte brev fra revisor: Kontrollutvalget skal i henhold til kommunelovens § 24-7 gi skriftlige meldinger i form av nummererte brev til kontrollutvalget når det avdekkes:

- a. vesentlige feil som kan føre til at årsregnskapet ikke gir riktig informasjon
- b. vesentlige mangler ved registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger
- c. vesentlige mangler ved den økonomiske internkontrollen
- d. manglende eller mangelfull redegjørelse i årsberetningen for vesentlige budsjettavvik
- e. enhver mislighet

- f. hvorfor han eller hun ikke har skrevet under på oppgaver som kommunen eller fylkeskommunen skal sende til offentlige myndigheter, og som revisor etter lov eller forskrift skal bekrefte
- g. hvorfor han eller hun sier fra seg revisjonsoppdraget.

Kontrollutvalget har i 2025 ikke mottatt eller behandlet skriftlige påpekninger fra revisor.

Etterlevelseskontroll: Revisor har gjennomført sin årlige kontroll av om kommunens økonomiforvaltning foregår i samsvar med bestemmelser og vedtak, jfr kommuneloven § 24-9. For regnskapsåret 2024 har revisor valgt å se på etterlevelse av reglene i merverdiavgiftskompensasjonsloven om momskompensasjon på utgifter til utleieboliger.

Revisor konkluderte slik etter undersøkelsen: *Basert på de utførte handlingene og innhentede bevis er vi ikke blitt oppmerksomme på noe som gir oss grunn til å tro at Gildeskål kommune ikke i det alt vesentlige har etterlevd regelverket om momskompensasjon på utgifter til utleieboliger. Vår kontrollhandling avdekker at det er forbedringspotensial knyttet til begrunnelsen for hvorfor boligene anses som særskilt tilrettelagt, og tildelingsvedtakene vedrørende angivelse av lovgrunnlag, brukerens funksjonsnedsettelse og hvordan boligen skal avhjelpe situasjonen.*

Konkret viser revisor til følgende funn:

1. *Gildeskål kommune har en oversikt over utleieboligene som de mener er momskompensasjonsberettigede.*
2. *Gildeskål kommune har fremvist gyldige enkeltvedtak på tildeling av særskilt tilrettelagte boliger i de tilfeller kommunen krever momskompensasjon på utgifter knyttet til utleiebolig.*
3. *Det er samsvar mellom kommunens liste over boliger som er momskompensasjonsberettigede og avgiftsbehandling i regnskapet.*

Kontrollutvalget har i sitt vedtak forutsatt at tildelingsvedtakene forbedres vedrørende angivelse av lovgrunnlag, brukerens funksjonsnedsettelse og hvordan boligen skal avhjelpe situasjonen. For øvrig har utvalget tatt revisors uttalelse til orientering og konkludert at det ikke er behov for videre oppfølging fra utvalgets side.

3.0 Forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll

Kontrollutvalget har utarbeidet forslag til ny plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroller, slik det er bestemt i kommunelovens § 23-3. Planen gjelder perioden 2024-2027 og er basert på risikovurderinger av kommunens forvaltning. Kommunestyret har i 2024 vedtatt planen etter behandling i kontrollutvalget med følgende prioriterte tema:

- 1) Grunnskole (*levert 2025*)
- 2) Rus- og psykiatritjenesten (*under planlegging*)
- 3) Personalledelse og varsling
- 4) Kompetanse/rekruttering
- 5) Flyktningtjenesten
- 6) Internkontroll

Eierskapskontroll:

- 1) Salten Brann IKS (*levert 2025*)

Det er i utgangspunktet, gitt budsjettforutsetninger som i dag, midler til å gjennomføre ca én forvaltningsrevisjon i løpet av året. Man kan derfor ikke påregne at alle temaene rent faktisk

blir gjennomgått, men det er laget en plan med flere alternativer slik at kontrollutvalget kan ha ei plukklister å velge fra. Alle nye bestillinger vil i utgangspunktet baseres på den nye planen, samtidig som at utvalget følger opp at tidligere revisjoner blir fulgt opp etter kommunestyrets bestemmelser. Kontrollutvalget har i kommunestyrets vedtak fått fullmakt til kommunestyret å foreta endringer i planen ved behov.

Kontrollutvalgets oppgaver med forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller er tredelt: bestille gjennomføring av konkrete undersøkelser, saksbehandle og innstille til kommunestyret når det legges frem en rapport, samt følge opp de vedtak kommunestyret fatter ved behandling av rapportene. I 2025 er det gjennomført følgende behandlinger og oppfølgingssaker innen forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll.

Prosjektets navn	Behandling i kontrollutvalget
Byggesaksbehandling	<p>Rapport bestilt av det forrige kontrollutvalget og levert i februar 2024. Når det gjelder behandlingen av byggesaker er revisjonen svært positiv, mens det i større grad finnes forbedringspunkter når det gjelder internkontrollen. Konklusjonen var den gang at Gildeskål kommune i svært stor grad har tiltak som sikrer riktig behandling av byggesaker og i noen grad har etablert internkontroll med byggesaksbehandlingen. Det gis fire anbefalinger som er ment å styrke rutiner og praksis.</p> <p>Kontrollutvalget gjorde oppfølging av rapporten og kommunestyrets vedtak i februar d.å. Utvalget registrerte her at tidligere etablert praksis nå er nedfelt i skriftlige rutiner og sjekklister. Kontrollutvalget anser kommunestyrets vedtak som oppfylt og avslutter videre oppfølging av saken.</p>
Grunnskole: Trygt skolemiljø	<p>Rapport levert og behandlet av kontrollutvalg og kommunestyre i februar/mars 2025. Undersøkelsen viser at mye av arbeidet med å sikre et trygt og godt skolemiljø, ivaretas på en god måte. Det er likevel flere negative delkonklusjoner om manglende rutiner som trekker ned helhetsinntrykket. Revisor konkluderer at skoleeier og skolene i Gildeskål i noen grad har etablert rutiner og praksis som bidrar til å avdekke og håndtere brudd på elevenes rett til et godt og trygt skolemiljø. Det ble gitt 7 anbefalinger.</p> <p>Kontrollutvalget vil gjøre oppfølging av rapporten og kommunestyrets vedtak i første møte i 2026.</p>
Informasjonssikkerhet	<p>Utarbeidet juni 2022 der revisor konkluderte at kommunen i liten grad ivaretar regelverket om informasjonssikkerhet og personvern. Med en slik konklusjon, er det ikke uvanlig med flere krevende oppfølgingspunkter og at avvikene vil kunne ta tid. Det ble gitt 7 anbefalinger. I kommunestyrets</p>

	<p>vedtak ble det presisert at rapportens anbefalinger som omhandler personvern som særlig viktige for oppfølging.</p> <p>Kontrollutvalget registrerer at det i samarbeid med ekstern kompetanse er utarbeidet en strategi for IKT-sikkerhet og personvern. Strategien skal forelegges administrativ ledergruppe og inneholder blant annet organisatorisk ansvar og rollefordeling og en fremdriftsplan for arbeidet. Tidsplanen inneholder tidslinje for å ferdigstille IKT-plan, oppdatering av ROS-analyse, oppdatering av arkivplan, risikovurderinger og leverandør oppfølginger. Tidslinjen avsluttes med evaluering til kommunestyret og kontrollutvalget i august 2026.</p> <p>Kontrollutvalget kommer tilbake til saken med ny oppfølgingssak høsten 2026.</p>
Rus og psykiatri	<p>Undersøkelse under planlegging. Prosjektet kan undersøke om kommunen har en fungerende rus- og psykiatritjeneste med vekt på at kommunen tilbyr tjeneste til de som har krav på og behov for et tilbud. Undersøkelsen kan berøre følgende tema: Kartlegging av brukere, kapasitet og ressursbruk, bruker- og pårørendemedvirkning (avviksbehandling, personvern) og koordinator og individuell plan.</p> <p>Kontrollutvalget vurderer en bred undersøkelse som også belyser kvaliteten på tjenesten og i hvilken grad kommunen gir tjenester i henhold til brukernes rettigheter. Dette krever i noen grad helsefaglig kompetanse som revisjonen ikke besitter. Kontrollutvalget vurderer muligheten for å engasjere eksterne til å utføre denne delen av undersøkelsen, men vil i så fall kreve tilleggsbevilgning fra kommunestyret.</p>
Kommunens eierskapsmelding	<p>Kontrollen hadde til hensikt å avdekke om kommunen har en oppdatert eierskapsmelding som tilfredsstillende kravene i kommuneloven §26-1 med særlig fokus om kommunen har et avklart formål med sine eierskap. Kontrollutvalget behandlet rapporten i sitt møte i august 2023 og kommunestyret i møte i oktober. Revisor konkluderte at Gildeskål i opp mot stor grad har eierskapsmelding i samsvar med kommuneloven og gjeldende anbefalinger om eierstyring.</p> <p>Kontrollutvalget gjorde to oppfølginger i etterkant av kommunestyrets behandling, og avsluttet videre oppfølging etter sitt møte i februar 2025. Dette etter at en komplett eierskapsmelding med spesifikke</p>

	<p>eierstrategier for relevante eierskap og samarbeid, er behandlet og vedtatt av kommunestyret i sak 86/24. Den nye eierskapsmeldingen vurderes å tilfredsstille kravene i Kommuneloven og hensynta anbefalingene i rapporten.</p>
<p>Salten Brann IKS</p>	<p>Prosjekt bestilt i møte mai 2025, i samarbeid med de øvrige kontrollutvalgene i Salten med eierskap i selskapet. Formålet med undersøkelsen er for det første, å finne ut om kommunen utøver eierstyring i tråd med eierskapsmeldingen og etablerte normer for god eierstyring. For det andre, å finne ut om Salten Brann IKS jobber systematisk med å utarbeide og følge opp lovmessig budsjett. Til slutt er det et mål å finne ut om selskapet gir eierne et godt grunnlag for eierstyring.</p> <p>Rapport ble behandlet av kontrollutvalget i desember og sendes videre til kommunestyret for sluttbehandling. Kontrollutvalgets innstilling til vedtak:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rapporten <i>Eierskapskontroll med forvaltningsrevisjon av Gildeskål kommune og Salten Brann IKS</i> er forelagt kommunestyret og tas til orientering. 2. Kommunestyret merker seg særlig følgende i rapporten: «Revisjonens vurdering er at selskapet har strukturert budsjettprosessen på en måte som ivaretar kravene til balanse, men det er underliggende strukturelle svakheter som gjør at kriteriet bare delvis er oppfylt.» Kommunestyret er bekymret for at dette ikke bare gjelder budsjettprosessen, men også hele selskapets økonomistyring. Gildeskål kommune bør i dialog med eierkommunene, be Salten Brann om å styrke sin økonomiske kompetanse.

De behandlede rapportene har gitt viktige bidrag til kunnskap om hvordan den kommunale forvaltningen fungerer, og har påpekt forbedringsmuligheter for kommunen.

4.0 Øvrig kontroll og tilsyn

Med bakgrunn i kontrollutvalgets generelle mandat om å foreta løpende tilsyn og kontroll med forvaltningen, er det i utvalgets møter satt på dagsorden en rekke saker. Sakene kan ha bakgrunn i innspill fremmet av publikum, utvalgets medlemmer, andre politikere i kommunen, saker som er tatt opp i media, eksterne tilsyn etc.

I disse sakene har utvalget kalt inn administrasjonen, og bedt denne redegjøre for saksforhold, regelverk, rutiner, forvaltningspraksis etc. I 2025 gjelder dette følgende områder:

- Status for økonomi og regnskap

- Rutiner for svar og henvendelser
- Orientering om internkontrollsystemet
- Håndtering av eierløse bygninger og eierløst avfall
- Orientering om evaluering av barnevernsamarbeidet
- Orientering om organisering av fysioterapitjenesten

Kontrollutvalget vil generelt bemerke at kommunedirektøren og hans administrasjon har bidratt med gode redegjørelser og besvart utvalgets spørsmål i de sakene som er tatt opp.

5.0 Øvrige saker som vedrører utvalget

Budsjettet legger rammer for kontrollutvalgets egen aktivitet og kostnadene til revisjon og sekretariat. Kontrollutvalget utarbeider forslag til budsjett for kontrollutvalget. Budsjettet ble behandlet av kontrollutvalget i møte 29.08.2025 – sak 26/25. Den samlede budsjetttrammen for kontroll og tilsyn er foreslått til kr 1.276.000 og består av utgifter til revisjon, sekretariat og driftsutgifter for kontrollutvalget. Tilskudd fra eierkommunene (revisjonshonorar) til Salten kommunerevisjon IKS fastsettes av dette selskapets representantskap. Med virkning fra og med 2026 har selskapet foretatt en omfordeling av tilskudd mellom eierkommunene. Som en følge av dette øker Gildeskål kommunes utgifter til revisjon med kr 178.000 sett i forhold til 2025. Budsjettert utgift for 2026 tar hensyn til denne økningen, samt et påslag på 4,4 % fra 2025 til 2026.

I forbindelse med budsjettbehandlingen har kontrollutvalget besluttet å melde utvalget inn i FKK (Forum for kontroll og tilsyn). FKT er en medlemsorganisasjon som har som primær oppgave å styrke kontrollutvalgets uavhengige rolle som bestiller av revisjonsoppdrag på kommunestyrets vegne, og tilbyr fagstøtte og kompetanseheving. Medlemskapet har en årlig kostnad på kr 4000 og dekkes innenfor kontrollutvalgets driftsbudsjett.

I samsvar med forskrift om kontrollutvalg og revisjon har kontrollutvalget et påse-ansvar for revisors arbeid med regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon. Kontrollutvalget har behandlet engasjementsbrev fra revisjonen for perioden. I tillegg har revisor lagt frem erklæring om uavhengighet i forhold til den virksomhet som skal revideres. Revisor holder for øvrig kontrollutvalget løpende orientert om sitt arbeid.

Inndyr 02. desember 2025